

Türkiye Gastronomi Festivalleri ve Haritalandırılması (Gastronomy Festivals and Their Maps of Turkey)

*Fatih EKERİM^a , Canan TANRISEVER^b

^a Kastamonu University, Institute of Social Science, Department of Tourism Management, Kastamonu/Turkey

^b Kastamonu University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Guidance, Kastamonu/Turkey

Makale Geçmişi

Gönderim Tarihi:06.08.2020

Kabul Tarihi:21.09.2020

Anahtar Kelimeler

Gastronomi

Festivaller

Festivaller haritası

Öz

Gastronomi festivalleri yerel yemeklerin pazarlanması, tanıtılması ve sürdürülebilirliği için önemli araçlardır ve turistlere yerel yemekleri deneyimleyebilecekleri bir ortam sağlarlar. Türkiye’deki yöresel çeşitlilik, coğrafi zenginlik ve sahip olunan gastronomi hafızası ile her yıl çok sayıda gastronomi festivali düzenlenmektedir. Düzenlenen festivaller Türkiye’nin geneline yayılmış durumdadır. Çalışmanın amacı, Türkiye’de düzenlenen gastronomi festivallerini tespit etmek ve gastronomi festivali haritasını oluşturmaktır. Bu kapsamda, çalışmada ikincil veri kaynakları derinlemesine incelenerek ve yerel yönetimlerle yapılan görüşmeler sonucunda Türkiye genelinde düzenlenen gastronomi festivalleri tespit edilmiştir. Türkiye genelinde düzenlenme sıklığına, devamlılığına ve bilinirliğine göre tespit edilen 367 gastronomi festivali 7 tabloda incelenmiş ve Coğrafi Bilgi Sistemi ile haritalandırılmıştır.

Keywords

Gastronomy

Festivals

Festival map

Abstract

Gastronomic festivals are important tools for the marketing, promotion and sustainability of local food and provide an environment for tourists to experience local food. Regional diversity in Turkey, geographic richness and owned gastronomy memory with numerous gastronomic festival is held every year. Arranged festivals are spread over Turkey in general. The aim of this study was to determine the gastronomic festivals in Turkey and gastronomy festival is to create a map. In this context, examining in-depth study of secondary data sources and gastronomy festivals held in Turkey as a result of interviews with local authorities it has been identified. Turkey held across the incidence, duration and 367 detected by the awareness gastronomy festival was examined in 7 tables and mapped with Geographic Information System.

Makalenin Türü

Kavramsal Makale

* Sorumlu Yazar

E-posta: fatih.ekerim@outlook.comtr (F. Ekerim)

DOI: 10.21325/jotags.2020.660

GİRİŞ

Festival kelimesi Latince kökenli olan “festum” kelimesinden dilimize geçmiştir. TDK tanımlarında ise festival “*dönemi, yapıldığı çevre, katılanların sayısı veya niteliği programla belirtilen ve özel önemi olan sanat gösterisi*”, “*bir bölgenin en ünlü ürünü için yapılan gösteri, şenlik*” şeklinde tanımlanmaktadır. Festival, bölge ya da yöre halklarının, bölge ya da yörelere ait yerel lezzetlerini, tarım ürünlerini, kültür etkinliklerini ve bölge ya da yörelere ait otantik, karakteristik değerlerinin kutlamak amacıyla yapılan etkinliklerdir (Cömert & Çetin, 2017; Gürsoy vd., 2004; Küçük, 2013).

Festivaller yapılış amacına göre kategorize edilmektedir. Tarım festivali, gençlik festivalleri, dini festivaller, kutlama etkinlikleri, gastronomi festivalleri, film festivalleri, balon, festivalleri, uçurtma festivalleri vb. şeklinde çeşitleri bulunmaktadır (Yeoman vd., 2012).

Amacına göre düzenlenen festivaller arasında yer alan gastronomi festivalleri son yıllarda ilgi görmektedir. Bölge ya da yörelerde yapılan, yetiştirilen ve üretilen yeme içme ürünleri temalı olan bu festivaller, bölgesel tanıtım ve sürdürülebilirlik için de son derece önemlidir. Gastronomi festivalleri Dünya genelinde de ilgi görmektedir ve sayıca çoğalmaktadır (Doğdubay & İlsay, 2016).

Gastronomi festivalleri bölge ya da yörelerde yapılan yiyecek ve içeceklerin, yapımı, sunumu, tadımlanması, reçetesi gibi detaylarının bulunduğu, kültürel özelliklerinin, geleneklerinin ve yerel ritüellerin yer aldığı etkinliklerdir. Bu bağlamda gastronomi festivalleri, yerel halka gelir kazandırıcı etki yaratmakta, yerel işletmelere kar sağlayıcı faaliyetler sağlamakta, yerel lezzetlerin korunması, tanıtılması ve sürdürülebilir olmasına doğrudan etki etmektedir (Akbaba & Çetinkaya, 2018; Cömert & Çetin, 2017).

Kavramsal Çerçeve

Gastronomi Turizmi ve Gastronomi Festivalleri

Gastronomi turizmi; bir yemeği tatmak ya da bir yemeğin yapılışını görmek, deneyimlemek için yapılan seyahatlerdir. Yöresel yemeklerin ön planda olduğu gastronomi turizminde yerel halk ve turistler arasında doğrudan bağ kurulmaktadır. Seyahat edilen destinasyonda deneyimlenen yerel yemekler ile turistler ve bölge kültürü arasında da doğrudan ilişki kurulabilmektedir (Demirbilek, 2018; Cömert & Özkaya, 2014; Hall & Sharples 2003).

Turistlerin yapmış oldukları seyahatlerde, destinasyonlardaki yeme içme ürünlerinin ve faaliyetlerinin turistlerin motivasyonunu ve memnuniyetini etkilediği görülmektedir. Yeni lezzetler deneme arzusu, keşfetme güdüsü ve deneyimleme prensibi turistlerin destinasyonlardaki mutluluk, motivasyon ve memnuniyetinin önemli unsurlarıdır. Turistlerin seyahatleri boyunca yerel yemekler ile olan ilişkisi ve yemeklerden oluşan memnuniyetin, konuk döngüsü sürecinde turistlerin destinasyonu tekrar ziyaretinde önemli rol oynadığı görülmektedir. Gastronomik unsurlardan oluşan memnuniyet sayesinde turistler aynı bölgeyi tekrar ziyaret edebilmektedir (Demirbilek, 2018; Büyükipçekçi 2019).

Gastronomi festivali belirli bir bölgeye ya da yöreye ait yemek ve içeceklerin, yetişme- olgunlaşma zamanı, toplanma zamanı, tüketilme zamanı gibi ürünlere ait özel zaman dilimlerinde düzenlenmektedir. Düzenleme zamanı, ürünlerin özelliklerine göre farklılık göstermektedir. Ürünlerin karakteristik özelliği mevsim ve hava şartlarına göre belirgin farklılık göstermediğinde de festivaller katılımcı sayısının fazla olması, açık alan etkinliklerinin olumsuz

hava şartlarından etkilenmemesi gibi sebeplerden çoğunlukla yaz aylarında düzenlenmektedir (Kargiglioğlu & Kabacık, 2017; Ekin, 2011; Gyimóthy & Mykletun, 2009).

Türkiye’de gastronomi festivalleri genellikle düzenlenen şehir ile kısıtlı kalmaktadır. Şehre ait önemli değerler sadece belirli alanlarda tanıtılmaktadır. Festivallerin düzenlenmesi şehirlere avantaj sağlar. Bu avantaj şehirlerin turizm destinasyonu olabilmesine katkı sağlayıcı ortam oluşturmaktadır. Düzenlenen festivallerin reklam, pazarlama ve tanıtım faaliyetlerine gereken önemin verilmemesi, aksaklıklar, koordinasyon eksikliği gibi sebepler festivallerin ulusal seviyede verimli olmamasına, uluslararası seviye standartlarına ulaşamamasına neden olmaktadır (Büyükepekçi, 2019; Emeksiz, 2002).

Toplumların sahip olduğu karakteristik kültürel değerler turizm faaliyetleri ile gelir sağlayıcı kaynaklar haline gelme imkânı bulmuştur. Kültürel değerler, öz kimlik özellikleri taşıyan, benzerlik göstermeyen ve alternatifsiz öğelerdir. Kültürel değerler içerisinde yeme içme kültürü önemli bir konumdadır. Yerel yemeklerin toplanma-hazırlanma süreci, yapılış şekli, pişirme yöntemleri ve araçları, sunumu ve yenme şekilleri ürünleri özel kılmaktadır. Bu özellikler yerel yemeklerin kuşaklar arası aktarımına katkı sağlamakta ve sürdürülebilir ortam oluşturmaktadır. Bir kültürel değer olan yemek kültürü ve yemekler gastronomi festivalleri ile doğrudan veya dolaylı olarak turizmi kazandırılmaktadır. Gastronomi festivalleri ürünlerin tanıtılması, pazarlanması, yerel mutfağın korunması için önleyici etki yaratmaktadır. Son yıllarda turistlerin katıldıkları turizm faaliyetleri içerisinde deneyimleme arzusunun olduğu görülmektedir. Yerel yemekleri denemek, tadımlamak isteyen turistler gastronomi festivalleri sayesinde yerel yemekleri tadımlayabilmekte ve doğrudan yerel halk ile iletişim kurarak bilgi alabilmektedir. Bu durum ekonomik olarak da olumlu sonuçlar yaratmaktadır (Büyükepekçi, 2019; Akbaba & Çetinkaya, 2018; Cömert & Çetin, 2017).

Gastronomi festivalleri bölgelerin cazibesini arttırmakta ve turistler için duygusal etkiler oluşturmaktadır. Turistler ziyaret ettikleri destinasyonlarda yerel yemeklere yönelik bilgi toplaması, ilgi göstermesi gastronomi festivallerinin etkisi ile güçlenmektedir. Ayrıca turistlerin konaklama, ulaşım, alışveriş gibi hizmetleri kullanması ve harcama yapması destinasyonun gelişmesine, bölgenin turizm hareketlerinin canlanmasına ve bölge halkına gelir kazandırıcı imkanlar sağlamaktadır (Çetin, vd., 2019; Cohen & Avieli, 2004; Atak, 2009: 41).

Bakırcı vd. (2017) Bölge Gastronomi Turizmi Üzerine Yöresel Ürün Festivalleri Etkisi; Urla Örneği çalışmalarında Urla’da düzenlenen festivalleri incelemiş ve Enginar Festivali’nin bölgeye en çok etki eden festival olduğu sonucuna varılmıştır. 2019 yılında Çetin vd., Türkiye’de düzenlenen festivalleri içeriklerine göre incelemiş, en çok bal festivalinin düzenlendiği sonucuna ulaşmıştır. Literatürdeki festivallerle ilgili yapılan diğer çalışmalar örnek alınan şehir ya da festivale katılan katılımcı deneyimleri ile ilişkilendirilmiştir. Diğer ülkelerde yapılan benzer çalışmalara bakıldığında Ukrayna’da yapılan festivaller içeriklerine göre incelenmiş ancak sayı net olarak verilmemiştir. Çavuşoğlu (2017) çalışmasında Kıbrıs’taki festivalleri incelemiş ve 40 festivale ulaşmıştır. Amerika, Avrupa ve Uzak Doğu ülkelerindeki gastronomi festivallerine web sitelerinden ulaşmakta ancak net bir sayıya ulaşamamaktadır. Bağımsız araştırma kuruluşları genellikle en çok tercih edilen festivallere yer vermiştir.

Türkiye, Anadolu toprakları üzerinde birçok medeniyete, yurtluk yapmış, tarihi, kültürel birikime sahip ve derin gastronomi birikiminin çoğunu günümüze ulaştırmış konumdadır. Bu zengin gastronomi birikimi bölgeler ve yöreler genelinde yapılan festivallerle de tanıtım, pazarlama ve sürdürülebilirlik etkisinin pekiştirilmesi hedeflenmektedir. Verimli toprakları ve güçlü yemek kültürü sayesinde Türkiye, ilgili kurumlarca onaylanan coğrafi işaretli ürünlerin de yer aldığı festivallerin düzenlenmesi ile gastronomi turizmi için önemli bir konumdadır (Tanrısever & Ekerim,

2018). Bu bağlamda çalışmada Türkiye’de düzenlenen gastronomi festivallerinin belirlenmesi ve haritalandırılması amaçlanmıştır. Festival içerikleri, popülerlikleri ve sayıları her geçen yıl değişmektedir. Yıllar geçtikçe eldeki sayısal verilerin yıllık ya da beşer yıllık periyodlarla güncellenmesi ve haritalandırılması, ilk bakışta festivallerin bölgelere göre yoğunluk düzeylerinin anlaşılmasına ve gastronomi turizminin festival boyutunun kolaylıkla yorumlanabilmesine yardımcı olur. Bu kapsamda bu çalışma festival yoğunluklarının bölgesel dağılımlarının en güncel halidir.

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan doküman analizi uygulanmıştır. Araştırma için gerekli veriler yerli ve yabancı pek çok ikincil kaynaklardan elde edilmiştir. Bu bağlamda ilgili alanyazın derinlemesine incelenmiştir, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı internet siteleri, belediyelerin internet siteleri, broşürleri incelenmiş, alanında bilgi sahibi kişiler ile görüşülmüştür. Coğrafi Bilgi Sistemleri, Coğrafi İşaretli Ürünler, Gastronomi Festivalleri, illere, ilçelere bölge ve yörelere ait diğer meşhur yemeklere ait verilere ulaşılmıştır. Elde edilemeyen veriler için yerel yönetimlere bağlı 76 kurum ve kişi telefonla aranmış, veriler yapılan görüşmelerle elde edilmiştir. İnternet sitelerinde verilerin güncel hallerinin olmaması, bazı ilgili yerel yönetimlerin bölgelerinde yapılan festivallerden haberdar olmaması ve veri paylaşmadaki isteksizlikleri çalışmanın en büyük kısıtlarını oluşturmaktadır. Tüm kaynaklardan elde edilen bulgular doğrultusunda Türkiye genelinde 367 tane gastronomi festivali tespit edilmiş 7 tabloda incelenmiş ve haritalandırılmıştır. Coğrafi Bilgi Sisteminin harita yapımında en çok kullandığı program olan Arcgis 10.5 yazılımı ile yoğunluk haritaları hazırlanmıştır.

Bulgular

Çalışmada 367 tane gastronomi festivali tespit edilmiştir. Belirlenen festivaller coğrafi bölgelere ait 7 tablo ve 1 haritada incelenmiştir. Türkiye’de coğrafi işaretli 207 mahreç işaretli ürün, 144 menşe adı ürün belirlenmiştir. Bu ürünlere ait festivallerin de yapıldığı görülmektedir.

Akdeniz Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri

Akdeniz Bölgesi’nde tespit edilen 53 gastronomi festivali aşağıdaki tabloda sıralanmıştır.

Tablo 1. Akdeniz Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri

Şehir	Festival Adı	Tema	Düzenlenme Süresi	Düzenlenme Tarihi	Festival Süresi
Antalya	Muratpaşa Uluslararası Meze Festivali	Meze	3. Kez	18.09.2019	1 Gün
Antalya	Akseki Ayran Festivali	Ayran	50. Kez	02.08.2019-04.08.2019	3 Gün
Antalya	Bal Festivali	Bal	4. Kez	02.09.2019	1 Gün
Antalya	Elma Festivali	Elma	Bilinmiyor	Ağustos Ayının 4. Haftası	1 Gün
Antalya	Erik Festivali	Erik	Bilinmiyor	Ağustos Ayının 2. Haftası	1 Gün
Antalya	Şehzade Korkut Şenlikleri ve Mantar Festivali	Mantar	31. Kez	29.08.2019-01.09.2019	3 Gün
Antalya	Bozova Keşkek Şöleni	Keşkek	19. Kez	Haziran Ayı İçinde	1-2 Gün
Antalya	Gazipaşa Atatürk’ü Anma ve Çekirdeksiz Nar Festivali	Nar	10. Kez	19.9.2019	1 Gün

Tablo 1. Akdeniz Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri (Devamı)

Antalya	İbradı Üzüm Festivali	Üzüm	30. Kez	Eylül Ayı İlk Haftası	1 Gün
Antalya	Ormana Üzüm Festivali	Üzüm	52. Kez	1-2-3 Eylül	3 Gün
Antalya	Üzümdere Köyü Üzüm ve Balık Festivali	Üzüm ve Balık	34. Kez	Ağustos Ayının 2. Haftası	3 Gün
Antalya	Belenobası Karpuz Festivali	Karpuz	19. Kez	Haziran 2. Haftası	1 Gün
Antalya	Finike Festivali	Portakal	4. Kez	27 Haziran 2019-01-Temmuz 2019	4 Gün
Antalya	Çığlık Nar Festivali	Nar	13. Kez	29 -30 Eylül 2018	2 Gün
Adana	Karpuz Festivali	Karpuz	3. Kez	6.Haz.19	1 Gün
Adana	Kültür Sanat ve Kiraz Festivali	Kiraz	28. Kez	24.Haz.19	1 Gün
Adana	Adana Lezzet Festivali	Yerel Lezzetler	3. Kez	4- 6 Ekim 2019	3 Gün
Adana	Adana Kebap ve Şalgam Festivali	Yerel Lezzetler	9. Kez	2019 Valilik Kararı ile İptal	
Adana	Dünya Rakı Festivali	Kebap-Şalgam Rakı	3. Kez	2018 Valilik Kararı ile İptal	
Adana	Çiçekli Köyü Nar Festivali	Nar	3. Kez	28.Eki.19	1 Gün
Adana	Uluslararası Ceyhan Karpuzu ve Tarım Festivali	Karpuz ve Tarım Ürünleri	14. Kez	30.Eki.19	1 Gün
Adana	Sarımazı Zeytin Festivali	Zeytin	11. Kez	30.Eki.19	1 Gün
Adana	Karakışlakçı Bal ve Çilek Festivali	Bal ve Çilek	10. Kez	26.Ağu.19	1 Gün
Burdur	Karamanlı Mermer ve Ceviz Şenliği	Ceviz	15. Kez	17-18-19 Ağustos 2018	3 Gün
Burdur	Kozağacılar Geleneksel Göce (Tarhana) Şenliği	Tarhana	8. Kez	15-16 Eylül 2018	2 Gün
Hatay	İskenderun Balık Ekmek Festivali	Balık Ekmek	4. Kez	28 Mart	1 Gün
Hatay	Uluslararası Erzincan Narenciye Festivali	Naren-ciye	9. Kez	Kasım Ayı İçinde	2 Gün
Hatay	Erzincan Zeytin ve Zeytinyağı Festivali	Zeytin ve Zeytin-yağı	4. Kez	26.Kas.18	1 Gün
Hatay	Kırıkhan Ciğer Festivali	Ciğer	1. Kez	13.May.18	1 Gün Hava Muhalefeti Nedeniyle İptal (2018)
Hatay	Akçalı Yumurta Bayramı	Yumurta	30 Mart	Bilinmiyor	1 Gün
Hatay	Dört Yol Turunçgil Festivali	Turunçgil	5. Kez	1-2-3-4 Kasım 2018	4 Gün
Hatay	Uluslararası Gastronomi Festivali	Yöresel Lezzetler	1. Kez	20-22 Eylül 2018	3 Gün
Hatay	Künefe Festivali	Künefe	Bilinmiyor	Temmuz Ayının Son Haftası	1 Gün
Isparta	Seyyit Veli Baba Sultanı Anma ve Pilav Festivali	Pilav	31. Kez	4.Ağu.18	1 Gün
Isparta	Geleneksel Senirkent Kültür, Sanat ve Üzüm Festivali	Üzüm	7. Kez	08-09 Eylül 2018	2 Gün
Isparta	Isparta Gül Festivali	Gül	5. Kez	11-15 Mayıs 2019	6 Gün
Mersin	Uluslararası Anamur Kültür ve Muz Festivali	Muz	12. Kez	19-21 Temmuz 2019	3 Gün
Mersin	Göksu Beldesi Erik ve Kültür Festivali	Erik	3. Kez	21.Nis.19	1 Gün
Mersin	Uluslararası Gülnar Yörük Türkmen Kültür Elma, Badem, Üzüm Festivali	Elma Üzüm Badem	18. Kez	14.Ağu.19	1 Gün
Mersin	Çağla Festivali ve Kültür Şenlikleri	Çağla	4. Kez	11.Mar.19	1 Gün
Mersin	Güme Köyü Yayla ve Bal Şenliği	Bal	9. Kez	Ağustos Ayının İkinci Haftası	1 Gün

Tablo 1. Akdeniz Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri (Devamı)

Mersin	Tarsus Gastronomi Günleri	Yöresel Lezzetler	3. Kez	02-03 Kasım 2019	2 Gün
Mersin	Uluslararası Narenciye Festivali	Naren-ciye	7. Kez	17-18 Kasım 2019	2 Gün
Mersin	Limonata Festivali	Limo-nata	3. Kez	15.Eki.19	1 Gün
Mersin	Tarsus Üzüm Festivali	Üzüm	32. Kez	28-29 Temmuz 2019	2 Gün
Osmaniye	Turp Festivali	Turp	Bilinmiyor	Ocak Ayı İçerisinde	1 Gün
Osmaniye	Kiraz Şenliği	Kiraz	Bilinmiyor	Haziran Ayı İçerisinde	1 Gün
Osmaniye	Tirşik Festivali	Tirşik Çorbası	9. Kez	3.Mar.19	1 Gün
Kahramanmaraş	Peynir Festivali	Peynir	2. Kez	18-19 Ağustos 2019	2 Gün
Kahramanmaraş	Uluslararası Dondurma Festivali	Dondurma	2. Kez	14-15 Eylül 2018	2 Gün
Kahramanmaraş	Çağlayancerit Ceviz Festivali	Ceviz	5.Kez	30 Eylül-1Ekim 2017	2 Gün
Kahramanmaraş	Elma Festivali	Elma	7. Kez	27.Eki.18	1 Gün
Kahramanmaraş	Tarhana, Firik Festivali	Tarhana	Bilinmiyor	22.Nis.18	1 Gün

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

Doğu Anadolu Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri

Doğu Anadolu Bölgesinde belirlenen 25 gastronomi festivali aşağıdaki tabloda sıralanmıştır.

Tablo 2. Doğu Anadolu Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri

Şehir	Festival Adı	Tema	Düzenleme Süresi	Düzenlenme Tarihi	Festivalin Süresi
Ağrı	Ağrı Bal Festivali	Bal	2. Kez	8-9 Eylül 2018	2 Gün
Ardahan	Göle Kaşar Festivali	Kaşar	22. Kez	10 Temmuz 2019	2 Gün
Ardahan	Ulusal Kültür ve Bal Festivali	Bal	18. Kez	01 Eylül 2019	1 Gün
Bingöl	Adaklı Karababa Doğa, Kültür, Ceviz ve Bal Festivali	Ceviz Bal	7. Kez	9-10 Ağustos 2018	2 Gün
Bitlis	Ceviz Festivali	Ceviz	24. Kez	20-21 Ekim 2017	2 Gün
Elazığ	Kahve ve Çikolata Festivali	Kahve ve Çikolata	16.Kez	28- 29 Nisan 2018	2 Gün
Elazığ	Ağın Leblebi, Dut ve Pekmez Festivali	Leblebi, Dut, Pekmez	2. Kez	26 Ağustos 2018	1 Gün
Elazığ	Keban Su ve Alabalık Festivali	Alabalık	4. Kez	2015	1 Gün
Elazığ	Üzüm ve Orcik Festivali	Üzüm Ve Orcik	3. Kez	14 Ekim 2018	1 Gün
Erzincan	Doğa-Kültür ve Tulum Peyniri Festival	Tulum Peyniri	5. Kez	07.08.2018	1 Gün
Erzincan	Refahiye Kültür ve Bal Festivali	Bal	18. Kez	23 Ağustos 2019	1 Gün
Erzurum	Geleneksel Yayla Şenlikleri Çağ Kebap Festivali	Çağ Kebap, Kadayıf Dolması	15. Kez	15-22 Nisan Turizm Haftası	1-3 Gün
Iğdır	Geleneksel Iğdır Kayısı Festivali	Kayısı	2. Kez	29 Haziran-1 Temmuz 2019	3 Gün
Kars	Geleneksel Gravyer ve Kaşar Festivali	Gravyer ve Kaşar	8. Kez	14 Temmuz 2019	1 Gün
Kars	Kültürel Festival Şoleni	Yöresel Lezzetler, Kaz Eti	2. Kez	05 Ağustos 2019	1 Gün
Malatya	Yeşilyurt Kiraz-Kültür ve Spor Şenliği	Kiraz	25. Kez	16-17 Temmuz 2019	2 Gün
Malatya	Malatya Fuarı & Uluslararası Kültür Sanat ve Kayısı Festivali	Kayısı	26. Kez	Temmuz Ayı İçerisinde	1-3 Gün

Tablo 2. Doğu Anadolu Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri (Devamı)

Malatya	Uluslararası Kahve ve Kültür Sanat Festivali	Kahve	2. Kez	14-16 Haziran 2019	3 Gün
Malatya	Arapgir Bağbozumu Şenlikleri	Üzüm	Bilinmiyor	Eylül Ayı İçerisinde	1-3 Gün
Malatya	Doğuşehir Elma ve Kültür Şenliği	Elma	10. Kez	29 Eylül 2018	1 Gün
Tunceli	Çemişgezek Dut ve Peynir Festivali	Dut ve Peynir	17. Kez	22-23 Temmuz 2018	2 Gün
Tunceli	Pülümür Geleneksel Bal Festivali	Bal	18. Kez	Ağustos Ayı İçerisinde	1 Gün
Van	Çatak Kanispi Ceviz, Bal, Alabalık ve Doğa Festivali	Ceviz, Bal, Alabalık	10. Kez	12-13 Mayıs 2019	2 Gün
Van	Van Ayran Aşı Balık Başı Festivali	Ayran Aşı, Balık	4. Kez	11 Mart 2018	1 Gün
Van	Uluslararası İnci Kefali Göçü Kültür ve Sanat Festivali	Balık	9. Kez	1-3 Haziran	3 Gün

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

Ege Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri

Ege Bölgesi'nde belirlenen 59 gastronomi festivali aşağıdaki tabloda sıralanmıştır.

Tablo 3. Ege Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri

Şehir	Festival Adı	Tema	Düzenleme Süresi	Düzenlenme Tarihi	Festivalin Süresi
Afyonkarahisar	Dazkırı, Halı, Kilim ve Haşhaş Festivali	Haşhaş	2. Kez	27-29 Temmuz 2019	3 Gün
Afyonkarahisar	Sivrihisar Dövme Sucuk Festivali	Sucuk	3. Kez	10 Şubat 2019	1 Gün
Afyonkarahisar	Bolvadin Kaymak ve Eber Gölü Festivali	Kaymak	33. Kez	24-25 Eylül 2019	2 Gün
Afyonkarahisar	Bezelye Festivali	Bezelye	6. Kez	13 Mart 2019	1 Gün
Afyonkarahisar	Karaadilli Vişne ve Patates Festivali	Vişne ve Patates	2. Kez	23 Ağustos 2019	1 Gün
Afyonkarahisar	Flamingo ve Yumurta Festivali	Flamingo ve Yumurta	17. Kez	17-19 Ağustos 2019	3 Gün
Aydın	Kuşadası Zeytin Festivali	Zeytin	2. Kez	3-4 Kasım 2019	2 Gün
Aydın	Arap Dede Keşkek Hayrı	Keşkek	Bilinmiyor	07 Nisan 2019	1 Gün
Aydın	Koçarlı Çam Fıstığı Festivali	Çam Fıstığı	14. Kez	17-18 Haziran 2019	2 Gün
Aydın	Uluslararası İncir Festivali	İncir	15. Kez	04-05 Ağustos 2019	2 Gün
Aydın	Buharkent Taze İncir Festivali	İncir	14. Kez	5 Ağustos 2019	1 Gün
Aydın	İncirliova İncir Festivali	İncir	16. Kez	7 Eylül 2019	1 Gün
Aydın	Germencik Kültür-Sanat ve İncir Festivali	İncir	19. Kez	08-09 Eylül 2019	2 Gün
Aydın	Veg Fest (Didim)	Vegan Lezzetler	1. Kez	19-20-21-22 Nisan 2019	4 Gün
Denizli	Mısır- Ayçiçeği Hasadı ve Keşkek Günü Şenlikleri	Mısır- Ayçiçeği	Bilinmiyor	Mayıs Ayı 2. Haftası	1 Gün
Denizli	Tripolis Kültür ve Turfanda Sultaniye Çekirdeksiz Üzüm Festivali	Üzüm	23. Kez	18 Ağustos 2019	1 Gün
Denizli	Geleneksel Kale Biberi Festivali ve Yağlı Pehlivan Güreşleri	Biber	24. Kez	11 Ağustos 2018	1 Gün
Denizli	Kültür Sanat ve Leblebi Festivali	Leblebi	18. Kez	26 Ağustos 2019	1 Gün
Denizli	Çivril Uluslararası Elma-Tarım Kültür Festivali	Elma	22. Kez	31 Ağustos-2 Eylül 2018	3 Gün
Denizli	Çal Bağ Bozumu Kültür ve Sanat Festivali	Üzüm	23. Kez	7-9 Eylül 2019	3 Gün
Denizli	Serinhisar Leblebi ve Kültür Festivali	Leblebi	12. Kez	24-25-26 Ağustos 2018	3 Gün
İzmir	Mart Dokuzu Ot Festivali	Ot	8. Kez	24-25 Mart 2020	2 Gün
İzmir	İzmir Çikolata Tatlı Festivali	Çikolata	3. Kez	12-14 Nisan 2019	3 Gün

Tablo 3. Ege Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri (Devamı)

İzmir	Bornova Kiraz Festivali	Kiraz	6. Kez	11-13 Mayıs 2019	3 Gün
İzmir	Seferihisar Ata Ekmeği ve Armola Şenliği	Ekmek ve Armola Peyniri	Bilinmiyor	21 Temmuz 2018	1 Gün
İzmir	Seferihisar Mandalina Şenliği	Manda-lina	20. Kez	15-18 Kasım 2019	4 Gün
İzmir	Giritliler ve Ot Festivali	Ot	6. Kez	5 Mayıs 2019	1 Gün
İzmir	Alaçatı Ot Festivali	Ot	9. Kez	5-8 Nisan 2019	4 Gün
İzmir	Buca Belediyesi Kiraz Festivali	Kiraz	13. Kez	13 Mayıs 2018	1 Gün
İzmir	Urla Geleneksel Bağ Bozumu Şenliği	Üzüm	26. Kez	14 Ağustos 2019	1 Gün
İzmir	Uluslararası Urla Enginar Festivali	Enginar	5. Kez	26-27-28 Nisan 2019	3 Gün
İzmir	Urla Hohutalan Köyü Kavun Festivali	Kavun	6. Kez	3-4 Eylül 2019	2 Gün
İzmir	Gastro Fest	Yerel Lezzetler (Göç Mutfağı)	1. Kez	20 Ekim 2019	1 Gün
İzmir	Boyoz Festivali	Boyoz	5. Kez	29 Nisan 2019	1 Gün
İzmir	Cocktail Fest	Kokteyl İçecek	2. Kez	27 Nisan 2019	1 Gün
İzmir	Coffe Fest	Kahve	1. Kez	11-13 Ekim 2019	3 Gün
İzmir	Tarımsal ve Yöresel Ürünler Festivali	Yöresel Ürünler	3. Kez	16 Ekim	1 Gün
İzmir	Çay Festivali	Çay	2. Kez	18-19-20 Ekim 2018	3 Gün
İzmir	Waffle Festivali	Waffle	2. Kez	21 Ocak 2019	1 Gün
İzmir	Mutfak Konak: İzmir Lezzetleri Festivali	Yerel Lezzetler		18-19-20 Ekim 2018	3 Gün
İzmir	İrmağzı İncir Hasadı Kültür ve Turizm Festivali	İncir	9. Kez	21 Eylül 2019	1 Gün
İzmir	Karşıyaka Hamsi Festivali	Hamsi	12. Kez	21-24 Aralık 2019	4 Gün
Kütahya	Geleneksel Gediz Tarhana Festivali	Tarhana	19. Kez	22-29 Temmuz 2019	8 Gün
Kütahya	Tavşanlı Leblebi ve Kömür Festivali	Leblebi	2. Kez	31 Ağustos-02 Eylül 2019	3 Gün
Kütahya	Bakla Festivali	Bakla	7. Kez	2014	1 Gün
Manisa	Akhisar Zeytin Hasat Şenlikleri	Zeytin	11. Kez	23-24 Ekim 2019	2 Gün
Manisa	Adala Şeftali Festivali	Şeftali	24. Kez	24 Temmuz	1 Gün
Manisa	Bağ Bozum Şenlikleri	Üzüm	Bilinmiyor	Eylül Ayının İlk Haftası	3 Gün
Manisa	Uluslararası Manisa Mesir Macunu Festivali	Mesir Macunu	Bilinmiyor	Nisan Ayı İçerisinde	1 Gün
Manisa	Kiraz Festival	Kiraz	Bilinmiyor	Haziran Ayı İçerisinde	1 Gün
Manisa	Kırkağaç Kavun Festivali	Kavun	Bilinmiyor	Ağustos Ayı 3. Haftası	1 Gün
Manisa	Sarıgöl Sultaniye Üzüm Festivali	Üzüm	Bilinmiyor	Ağustos Ayı İçerisinde	1 Gün
Muğla	Dalyan Kefal Balığı Festivali	Kefal Balığı	3. Kez	3 Mart 2019	1 Gün
Muğla	Fethiye Yeşil Üzümlü Kuzugöbeği Mantar Festivali	Mantar	8. Kez	6-7-8 Nisan 2019	3 Gün
Muğla	Turizm Haftası ve Geleneksel Bademli Pilav Şenliği	Bademli Pilav	49. Kez	16 Nisan 2019	1 Gün
Muğla	Nif Kiraz Festivali	Kiraz	19. Kez	1 Temmuz 2019	1 Gün
Muğla	Bodrum Acı Ot Yemekleri Festivali	Ot Yemekleri	Bilinmiyor	14 Mart 2019	1 Gün
Muğla	Bodrum Bitez Mandalina Festivali	Manda-lina	13. Kez	29-30 Aralık 2018	2 Gün
Uşak	Kiraz Kültür Sanat Ve Ticaret Fuarı	Kiraz		20-27 Haziran	7 Gün

Kaynak: Yazar tarafından hazırlanmıştır.

Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri

Güneydoğu Anadolu Bölgesinde düzenlenen 16 gastronomi festivali aşağıdaki tabloda sıralanmıştır.

Tablo 4. Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri

Şehir	Festival Adı	Tema	Düzenleme Süresi	Düzenlenme Tarihi	Festivalin Süresi
Adıyaman	Çiğköfte Festivali	Çiğköfte	2. Kez	12-14 Ekim 2019	3 Gün
Adıyaman	Bal Kültür ve Turizm Festivali	Bal	Bilinmiyor	Ağustos Ayının Son Haftası	3 Gün
Diyarbakır	Uluslararası Diyarbakır Karpuz Festivali	Karpuz	36. Kez	19-20 Eylül 2019	2 Gün
Diyarbakır	Diyarbakır Gıda ve Yöresel Lezzetler Fuarı	Yöresel Lezzetler	1. Kez	14-18 Kasım 2018	5 Gün
Gaziantep	Uluslararası Antepfıstığı Kültür ve Sanat Festivali	Antep Fıstığı	12. Kez	19-20 Ağustos 2018	2 Gün
Gaziantep	Oğuzeli Nar ve Kültür Festivali	Nar	10. Kez	29-30 Eylül 2018	2 Gün
Gaziantep	İslahiye Üzüm, Biber ve Kültür Festivali	Üzüm ve Biber	Bilinmiyor	24 Ağustos 2018	1 Gün
Gaziantep	Uluslararası Gastronomi Festivali ve Lezzet Şöleni	Yöresel Lezzetler	1. Kez	20-21-22 Eylül 2018	3 Gün
Kilis	Kilis Katmeri ve Kilis Karası Üzüm Festivali	Katmer Ve Üzüm	3. Kez	15-17 Eylül 2019	3 Gün
Mardin	Harire Festivali	Harire Tatlısı	Bilinmiyor	Ekim Ayı İçerisinde	1 Gün
Mardin	Kiraz Festivali	Kiraz	15. Kez	16 Haziran 2019	1 Gün
Mardin	Uluslararası Midyat Kültür ve Sanat Festivali	Yöresel Lezzet	1. Kez	13 Ekim 2018	1 Gün
Mardin	Uluslararası Mardin Gastronomi ve Mutfak Günleri	Yöresel Lezzetler	Bilinmiyor	Eylül Ayı İçerisinde	2 – 3 Gün
Siirt	Yumurta Bayramı ve Kültür Sanat Şenliği	Yumurta	Bilinmiyor	Mayıs' ın 3. Haftası	3 Gün
Siirt	Siirt Fıstığı Teşvik ve Bal Festivali	Fıstık, Bal	Bilinmiyor	14- 20 Eylül	6 Gün
Şanlıurfa	İsot Festivali	İsot	3. Kez	13 Ekim 2019	1 Gün

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

İç Anadolu Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri

İç Anadolu Bölgesinde 46 gastronomi festivali belirlenmiştir. Aşağıdaki tabloda sıralanmıştır.

Tablo 5. İç Anadolu Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri

Şehir	Festival Adı	Tema	Düzenleme Süresi	Düzenlenme Tarihi	Festivalin Süresi
Ankara	Elmadağ Eğitim, Bilim, Kültür ve Tirit Festivali	Tirit	3. Kez	2 Ekim 2014	1 Gün
Ankara	Kutludüğün Gözleme ve Ayran Festivali	Gözleme ve Ayran	5. Kez	14 Eylül 2014	1 Gün
Ankara	Beypazarı Havuç Festivali	Havuç	26. Kez	15-17 Eylül 2019	3 Gün
Ankara	Beypazarı Geleneksel Tarihi Evler, El Sanatları, Havuç ve Güveç Festivali	Havuç ve Güveç	20. Kez	7-9 Eylül 2019	3 Gün
Ankara	Gastro Ankara Lezzet Şöleni	Yöresel Lezzetler	1. Kez	1-2 Eylül 2018	2 Gün
Ankara	Kahvaltı Festivali	Kahvaltı	1. Kez	21-24 Şubat 2019	4 Gün
Ankara	Uluslararası Çubuk Turşu ve Kültür Festivali	Turşu	13. Kez	28 Ağustos 2018	1 Gün
Ankara	Gurme Festivali	Yerel Lezzetler	1. Kez	13-14 Mayıs 2017	2 Gün
Ankara	Ankara Coffee Festival	Kahve	4. Kez	28-30 Eylül 2019	3 Gün
Ankara	Uluslararası Kalecik Karası Festivali	Üzüm	10. Kez	18-21 Eylül 2014	4 Gün
Ankara	Uluslararası Ekmek Festivali	Ekmek	2. Kez	12-14 Ekim 2018	3 Gün
Aksaray	Ağaçören Ceviz Festivali	Ceviz	5. Kez	30 Eylül-1 Ekim	2 Gün
Eskişehir	Sivrihisar Dövme Sucuk Festivali	Dövme Sucuk	2. Kez	10 Şubat 2019	1 Gün
Eskişehir	Mihalççıklılar Günü ve Kiraz Festivali	Kiraz	40. Kez	1 Temmuz 2018	1 Gün
Eskişehir	Eskişehir Mercimek Festivali	Merci-mek	8. Kez	13 Ağustos 2018	1 Gün

Tablo 5. İç Anadolu Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri (Devamı)

Çankırı	Kaya Tuzu Festivali	Kaya Tuzu	Bilinmiyor	Ağustos ayı İçerisinde	1 Gün
Çankırı	Hacı Murad-I Veli'yi Anma ve Kiraz Festivali	Kiraz	26. Kez	30 Haziran 2018	1 Gün
Çankırı	Geleneksel Keşkek Şöleni	Keşkek	26. Kez	26 Ağustos 2018	1 Gün
Çankırı	Kızılırmak Kavun Festivali	Kavun	13. Kez	20 Ağustos 2019	1 Gün
Çankırı	Kurşunlu Bal Festivali	Bal	8. Kez	16 Eylül 2017	1 Gün
Çankırı	Geleneksel Çerkeş Kültür, Hayvancılık ve Bal Festivali	Bal	14. Kez	27 Ağustos 2018	1 Gün
Kırıkkale	Yahşihan Yoğurt Festivali	Yoğurt	3. Kez	28 Eylül 2017	1 Gün
Kırıkkale	Sulakyurt Kavun-Karpuz Festivali	Kavun-Karpuz	3. Kez	10- 11 Eylül 2016 (2017 iptal edilmiştir)	2 Gün
Kırşehir	Kaman Ceviz, Kültür ve Sanat Festivali	Ceviz	28. Kez	6-7 Ekim 2019	2 Gün
Konya	Çilek Festivali	Çilek	4. Kez	22-23 Temmuz 2017	2 Gün
Konya	Tahinli Pide Festivali	Tahinli Pide	4. Kez	8 Eylül 2018	1 Gün
Konya	Akşehir Kirazı Kültür ve Sanat Festivali	Akşehir Kirazı	8. Kez	20 Haziran 2019	1 Gün
Kayseri	Ceviz-Gilaboru Festivali	Ceviz-Gilaboru		14 Ekim 2018	1 Gün
Kayseri	Kültür ve Kayısı Festivali	Kayısı	10. Kez	29 Haziran 2019	1 Gün
Kayseri	Hasancı Pilav Festivali	Pilav	13. kez	31 Temmuz 2017	1 Gün
Kayseri	Uluslararası Kayseri Pastırma, Sucuk ve Manti Festivali	Manti, Pastırma Sucuk	16. Kez	20 Aralık 2017	1 Gün
Karaman	Başyayla Kiraz Festivali	Kiraz	1. Kez	09 Temmuz 2917	1 Gün
Niğde	Darboğaz Kiraz ve Sanat Festivali	Kiraz	19. Kez	10-11 Temmuz 2019	2 Gün
Niğde	Hıdırellez ve Patates Festivali	Patates	2. Kez	06 Mayıs 2016	1 Gün
Nevşehir	Uluslararası Ürgüp Bağ Bozumu Festivali	Üzüm	48. Kez	16-17 Eylül 2019	2 Gün
Nevşehir	Kültür Şenlikleri ve Kaymak Festivali	Kaymak	10. Kez	14 Temmuz 2017	1 Gün
Nevşehir	Kapadokya Geleneksel Yemek Festivali	Yöresel Yemek	18. Kez	25 Mayıs 2019	1 Gün
Nevşehir	Ürgüp Aksular Kiraz Bayramı	Kiraz	Bilinmiyor	20 Haziran 2017	1 Gün
Sivas	Sivas Güneykaya Belediyesi Güreş, Börek ve Külbez Festivali	Börek	4. Kez	17 Haziran 2018	1 Gün
Sivas	Geleneksel Ahmet Ayık Karakucak Güreşleri ve Bal Festival	Bal	53. Kez	18. Ağustos 2018	1 Gün
Sivas	Zara Bal ve Kültür Festivali	Bal	19. Kez	25-26 Ağustos 2019	2 Gün
Sivas	Gemerek Kültür Sanat ve Patates Festivali	Patates	7. Kez	16-17 Ağustos 2018	2 Gün
Sivas	Akıncılar Kültür Sanat ve Kavun Festivali	Kavun	17. Kez	01-02 Eylül 2018	2 Gün
Sivas	MERDER Bal, Yoğurt, Madımak Festivali	Bal, Yoğurt, Madımak Yemeği	Bilinmiyor	08 Ağustos	1 Gün
Yozgat	Bal ve Kültür Festivali	Bal	10. Kez	25 Ağustos 2018	1 Gün

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

Karadeniz Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri

Karadeniz Bölgesinde tespit edilen 51 gastronomi festivali aşağıdaki tabloda sıralanmıştır.

Tablo 6. Karadeniz Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri

Şehir	Festival Adı	Tema	Düzenleme Süresi	Düzenlenme Tarihi
Amasya	Çiçek Bamya Kültür ve Sanat Festivali	Bamya	15. Kez	28-29 Temmuz 2019
Amasya	Amasya Uluslararası Atatürk Kültür Sanat Festivali	Amasya Elması	10. Kez	12-22 Haziran 2019
Artvin	Camili Saf Kafkas Arı ve Bal Festivali	Bal	17. Kez	10-11 Ağustos 2018
Artvin	Şavşat Sahara Pancarı Festivali	Pancar	28. Kez	27-28-29 Temmuz 2018
Bartın	Bartın Kültür, Sanat Turizm ve Çilek Festivali	Çilek	37. Kez	18-20 Mayıs 2019
Bolu	Mengen Aşçılar ve Turizm Festivali	Yerel Lezzetler	34. Kez	3-4 Ağustos 2019
Bolu	Elma Festivali	Elma	12. Kez	19 Ekim 2016
Çorum	Osmancık Pirinç Festivali	Pirinç	Bilinmiyor	Kasım Ayı İçerisinde
Çorum	Uluslararası Çorum Hitit ve Fuar Festivali	Yöresel Yemekler Pirinç	39. Kez	16-21 Haziran 2019
Düzce	Akçakoca Uluslararası Turizm, Kültür ve Fındık Festivali	Fındık	22. Kez	19-22 Haziran 2019
Düzce	Kirazlı Köyü Kiraz Şenliği	Kiraz	Bilinmiyor	Mayıs ayının 3. Haftası
Giresun	Çömlekçi Deresi Fındık Festivali	Fındık	8. Kez	22 Temmuz 2018
Giresun	Çamoluk Bal Festival	Bal	27. Kez	23-24 Eylül 2019
Giresun	Kuru Fasulye Festivali	Kuru Fasulye	1. Kez	2018
Giresun	Espiye Fındık ve Pide Festivali	Fındık ve Pide	7. Kez	24 Ağustos 2018
Giresun	Giresun Kiraz Festivali	Kiraz	Bilinmiyor	27 Haziran 2017
Giresun	Aksu Festivali	Fındık, Bal, Kiraz, Kuru Fasulye ve Yerel Lezzetler	42. Kez	18-22 Mayıs 2019
Gümüşhane	Uluslararası Kuşburnu-Pestil, Kültür ve Turizm Şenliği	Kuşburnu-Pestil	25. Kez	25-26 Ağustos 2019
Karabük	Safranbolu Bağ Bozumu Şenliği	Üzüm	Bilinmiyor(en son 2015)	Ekim Ayı içerisinde
Karabük	Safran Festivali	Safran	2. Kez	19-21 Ekim 2018
Kastamonu	Araç Hacı Bekir Şekerciler, Pastacılar ve Yayla Kültür Festivali	Pasta	Bilinmiyor	Haziran Ayı İçerisinde
Kastamonu	Kestane Balı Festivali	Kestane Balı	6. Kez	4 -12 Ağustos 2019
Kastamonu	Antik Ginolu Gümüş Balık Festivali	Gümüş Balık	51. Kez	21-23 Temmuz 2019
Kastamonu	Uluslararası Tosya Kültür ve Pirinç Festivali	Pirinç	22. Kez	18-21 Ağustos 2019
Kastamonu	Sepetçioğlu ve Siyez Bulguru Festivali	Siyez Bulguru	12. Kez	8-9 Eylül 2019
Kastamonu	Uluslararası Taşköprü Kültür ve Sarımsak Festivali	Sarımsak	33. Kez	16-19 Ağustos 2019
Kastamonu	Şenpazar Kaşık, Kestane, Ceviz Ve Bal Festivali	Kestane, Ceviz, Bal	4. Kez	25-26 Ağustos 2019
Ordu	Altın Fındık Kültür ve Sanat Festivali	Fındık	Bilinmiyor	Temmuz ayı İçerisinde
Ordu	Çayıkent Çilek ve Kiraz Festivali	Çilek ve Kiraz	Bilinmiyor	Haziran Ayı İçerisinde
Ordu	Kültür Sanat Festivali	Yöresel Yemekler	Bilinmiyor	12 Eylül Çarşamba
Rize	Rize Çay ve Turizm Festivali	Çay	29. Kez	24 Temmuz-12 Ağustos 2018
Rize	İkizdere Anzer Balı ve Yayla Şenlikleri	Anzer Balı	Bilinmiyor	Ağustos Ayının 1. Haftası
Samsun	Samsun Yöresel Ot Yemekleri Festivali	Yöresel ot Yemekleri	5. Kez	9-13 Mayıs 2019

Tablo 6. Karadeniz Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri (Devamı)

Samsun	Atakum Hamsi Şöleni	Balık	3. Kez	26 Kasım 2018
Samsun	Canik Çilek ve Kiraz Festivali	Çilek ve Kiraz	17. Kez	1-2 Temmuz 2017
Samsun	Bafra Kavun ve Karpuz Festivali	Kavun ve Karpuz	17. Kez	21 Temmuz 2018
Samsun	Bafra Pidesi Günü	Bafra Pidesi	1. Kez	2015
Sinop	Dikmen Karakucak Güreşleri ve Sırık Kebabı Festivali	Sırık Kebabı	53. Kez	22 Temmuz 2018
Sinop	Boyabat Domates Festivali	Domates	3. Kez	17 Ağustos 2018
Tokat	Zile Kiraz Festivali	Kiraz	50. Kez	10-11 Haziran 2019
Tokat	Geleneksel Üzüm ve Yaprak Festivali	Üzüm ve Yaprak	5. Kez	24 Temmuz 2018
Trabzon	Tonya Tereyağı Kültür ve Sanat Festivali	Tereyağı	18. Kez	26 Temmuz 2019
Trabzon	Çayırbağı, Patates, Mısır Kültür ve Sanat Festivali	Patates, Mısır	9. Kez	9 Eylül 2018
Trabzon	Hamsiköy ve Civar Köy Sütlaç Festivali	Sütlaç	8. Kez	23 Ağustos 2018
Trabzon	Arsin Fındık ve Kuruyemiş Festivali	Fındık ve Kuruyemiş	Bilinmiyor	29-30 Temmuz
Trabzon	Vakfikebir Ekmek ve Kültür Sanat Festivali	Ekmek	6. Kez	3-4-5 Ağustos 2018
Trabzon	Uluslararası Akçaabat Müzik ve Halk Oyunları Festivali ve Geleneksel Hıdırnebi Yayla Şenlikleri	Akçaabat Köftesi	29. Kez	18-21 Temmuz 2019
Trabzon	Hamsi Festivali	Hamsi	Bilinmiyor	10-18 Şubat 2018
Zonguldak	Bölüklü Yayla ve Bal Festivali	Bal	8. Kez	24 Temmuz 2018
Zonguldak	Ereğli Osmanlı Çileği Kültür Festivali	Çilek	1. Kez	18 Haziran 2019
Zonguldak	Ormanlı Fındık Festivali	Fındık	1. Kez	23 Eylül 2018

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

Marmara Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri

Marmara Bölgesinde belirlenen 84 gastronomi festivali aşağıdaki tabloda sıralanmıştır.

Tablo 7. Marmara Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri

Şehir	Festival Adı	Tema	Düzenleme Süresi	Düzenlenme Tarihi	Festivalin Süresi
Balıkesir	Susurluk Ayran ve Kültür Festivali	Ayran	29. Kez	19-20 Temmuz 2019	2 Gün
Balıkesir	Bigadiç Et ve Süt Festivali	Et ve Süt	4. Kez	11-12-13 Mayıs 2019	3 Gün
Balıkesir	Edremit Zeytin Hasat Sonu Şenliği	Zeytin	4. Kez	14 Şubat 2019	1 Gün
Balıkesir	Ayvalık Zeytin Hasadı Festivali	Zeytin	14. Kez	26 Ekim 2018	
Balıkesir	Uluslararası Burhaniye Zeytin ve Zeytinyağı Hasat Festivali Ayran	Zeytin	15. Kez	25-27 Şubat 2019	3 Gün
Bursa	Hasanağa Enginar Festival	Enginar	13. Kez	13 Mayıs 2018	1 Gün
Bursa	Kestane ve Kestane Şekeri Festivali	Kestane	3. Kez	27 Ekim 2013	1 Gün
Bursa	Uluslararası Cumalıkızık Ahududu Festivali	Ahududu	5. Kez	13-14 Temmuz 2019	2 Gün
Bursa	Misi Yerel Lezzetler Şenliği	Yöresel Yemekler	12. Kez	30 Eylül 2018	1 Gün
Bursa	Geleneksel Çeltikçi Salçalık Yağ Biberi Festivali	Biber	Bilinmiyor	Temmuz Ayı İçerisinde	1 Gün
Bursa	Orhangazi Zeytin Festivali	Zeytin	40. Kez	7-10 Kasım 2019	4 Gün
Bursa	Uluslararası Gemlik Zeytini Festivali	Zeytin	4. Kez	7-8-9 Eylül 2018	3 Gün

Tablo 7. Marmara Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri (Devamı)

Bursa	Şimdi Mudanya Zamanı (Bağbozumu Şenliği-Kara İncir Şenliği-Zeytin Şenliği)	İncir Zeytin Üzüm	Bilinmiyor	Bağ Bozumu 6 Eylül 2018 Zeytin Şenliği 27 Eylül 2018 Kara İncir Şenliği 13 Eylül 2018	1 Gün
Bursa	Gedelek Turşu Festivali	Turşu	5. Kez	9 Eylül 2018	1 Gün
Bursa	Hamsi ve Kültür Festivali	Balık	4. Kez	3 Şubat 2018	1 Gün
Bursa	Siyah İncir Festivali	İncir	18. Kez	9 Eylül 2018	1 Gün
Bursa	Uluslararası Altın Biber Festivali	Biber	6. Kez	5-8 Eylül 2019	4 Gün
Bilecik	Kestane Kabağı Festivali	Kestane Kabağı	6. Kez	30 Eylül 2019	1 Gün
Çanakkale	Umurbey Şeftali Kültür ve Sanat Festivali	Şeftali	28. Kez	17-18 Ağustos 2019	2 Gün
Çanakkale	Zeytin Kurtuluş Şenlikleri	Zeytin	Bilinmiyor	Kasım Ayı İçerisinde	1-3 Gün
Çanakkale	Kayısı Festivali ve Sünnet Şenliği	Kayısı	24. Kez	5-6 Temmuz 2018	2 Gün
Çanakkale	Uluslararası Gelibolu Altın Sardalye Kültür ve Sanat Festivali	Balık	21. Kez	7-12 Ağustos 2018	6 Gün
Çanakkale	Eceabat Domates Festivali	Domates	5. Kez	2013 Son	
Çanakkale	Bozcaada Kültür Sanat ve Bağbozumu Festivali	Üzüm	21. Kez	7-9 Eylül 2019	3 Gün
Çanakkale	Bozcaada Yerel Tatlar Festivali	Yöresel Yemekler	9. Kez	22-23 Eylül 2019	2 Gün
Çanakkale	Bozcaada Kalamar Festivali	Kalamar	3. Kez	28-30 Eylül 2019	3 Gün
Çanakkale	Geleneksel Geyikli Belediyesi Yağlı Güreş, Kültür Etkinlikleri ve Zeytin Festivali	Zeytin	2. Kez	21 Temmuz 2019	1 Gün
Edirne	Uluslararası Bağcılık Festivali	Üzüm	3. Kez	5-6-7 Eylül 2017	3 Gün
Edirne	Uluslararası Bando ve Ciğer Festival	Ciğer	9. Kez	26-28 Nisan 2019	3 Gün
Edirne	İpsala Çeltik Festivali ve Tarım Fuarı	Pirinç	19. Kez	29 Ağustos – 2 Eylül 2018	5 Gün
Edirne	Enez Av ve Balık Festival	Balık	24. Kez	20-21-22 Temmuz 2018	3 Gün
İstanbul	Uluslararası İstanbul Gastronomi Festivali	Yemek	26. Kez	22-25 Şubat 2018	4 Gün
İstanbul	Gurme Fest – İstanbul Açık Hava Gurme Lezzetleri	Yemek	3. Kez	5-7 Ekim 2018	3 Gün
İstanbul	Çikolata, Şekerleme ve Pasta Festivali	Tatlı	1. Kez	20 Kasım 2018	1 Gün
İstanbul	İstanbul Bira ve Midye Festivali	Bira	3. Kez	1-2 Haziran 2019	2 Gün
İstanbul	İstanbul Çiğ Köfte Festivali	Çiğ Köfte	3. Kez	26 Nisan 2018	1 Gün
İstanbul	Toyota Hybrid Çikolata Festivali	Çikolata	1. Kez	4-5-6 Mayıs 2018	3 Gün
İstanbul	Breakfast Kahvaltı Festivali	Kahvaltı	1. Kez	13-14 Mayıs 2017	2 Gün
İstanbul	Sokak Lezzetleri Festivali	Yöresel Yemekler	3. Kez	30 Mart- 1Nisan 2018	3 Gün
İstanbul	Beef & Fish Sokak Lezzetleri Festivali	Et Ve Balık	1. Kez	15-16 Ekim 2017	2 Gün
İstanbul	Makarna Festivali	Makarna	4. Kez	8 Nisan 2018	1 Gün
İstanbul	Coffee Festival	Kahve	6. Kez	19-22 Eylül 2019	4 Gün
İstanbul	Üç Tutku: Kitap, Kahve ve Çikolata Festivali	Kitap, Kahve ve Çikolata	1. Kez	14 Şubat 2018	1 Gün
İstanbul	Uluslararası İstanbul Çay Festivali	Çay	3. Kez	5-6 Mayıs 2019	2 Gün
İstanbul	Ortaköy Kumpir Festivali	Kumpir	1. Kez	23 Eylül 2018	1 Gün
İstanbul	101 İstanbul Lezzeti Festivali	Yemek	1. Kez	28Nisan 2019	1 Gün
İstanbul	Ortaköy Börek Festivali	Börek	9. Kez	29Nisan 2019	1 Gün
İstanbul	Palamut Festivali	Balık	Bilinmiyor	14 Ekim 2018	1 Gün
İstanbul	Hamsi ve Horon Festivali	Balık	Bilinmiyor	Ekim Ayı	1 Gün
İstanbul	Kestane Festivali	Kestane	Bilinmiyor	Ocak Ayı	1 Gün
İstanbul	Kaz Eti Festivali	Et	Bilinmiyor	Mart Ayı	1 Gün
İstanbul	Silivri Yoğurt Festivali	Yoğurt	58. Kez	12-13-14 Temmuz 2019	3 Gün
İstanbul	Zeytinburnu Geleneksel Radyo Festivali ve Yöresel Tatlar Şöleni	Yöresel Yemekler	6. Kez	15-21 Mart 2019	6 Gün

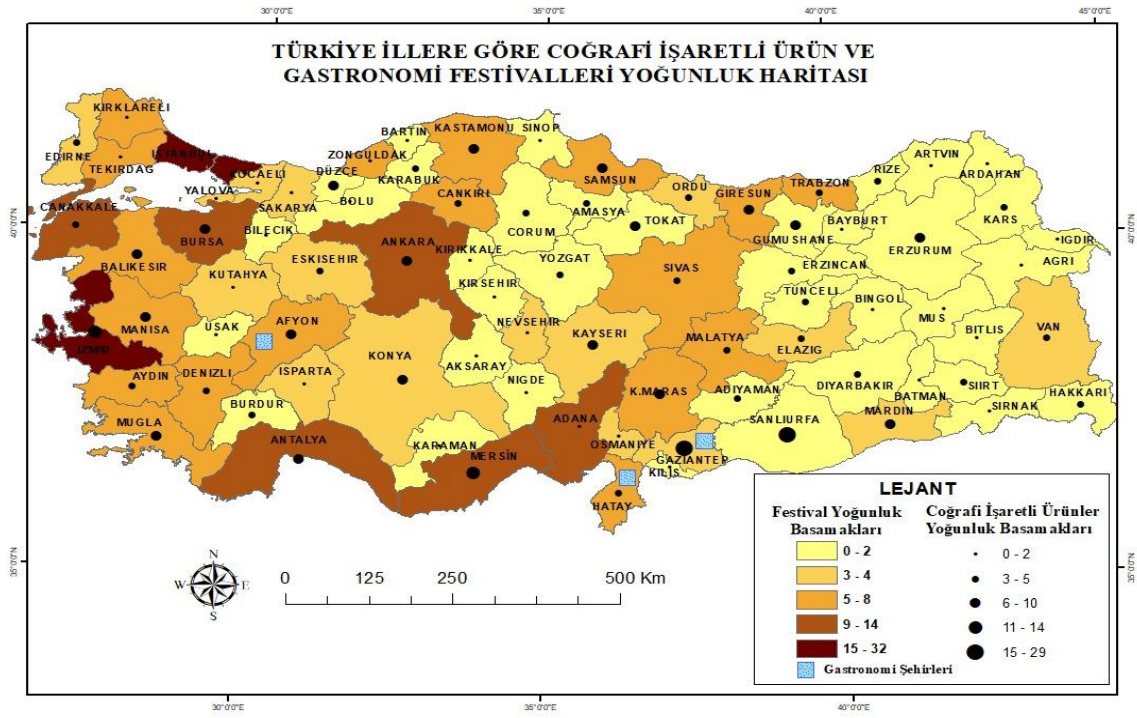
Tablo 7. Marmara Bölgesinde Düzenlenen Gastronomi Festivalleri (Devamı)

İstanbul	Diyet Fest	Diyet Gıda	2. Kez	13-14 Nisan 2019	2 Gün
İstanbul	Peynir Festivali	Peynir	1. Kez	18-21 Nisan 2019	4 Gün
İstanbul	24 Kithchen Dünya Lezzetleri	Dünya Mutfağı	1. Kez	6 Nisan 2019	1 Gün
İstanbul	Şarküteri Festivali	Şarküteri Ürünleri	1. Kez	14-17 Mart 2019	4 Gün
İstanbul	Göynücek Bamya Festivali	Bamya	12. Kez	29 Eylül 2019	1 Gün
İstanbul	Adana Fest	Adana Yöresel Yemekler	2. Kez	29-30 Eylül 2019	2 Gün
İstanbul	Beyoğlu Yerel Tatlar Festivali	Yerel Lezzetler	13. Kez	29-31 Mayıs 2019	3 Gün
İstanbul	Maçka Çikolata Festivali	Çikolata	3. Kez	Mayıs ayı içerisinde	1 Gün
İstanbul	Hellmann's Burger Fest	Burger	1. Kez	15-16 Haziran 2019	2 Gün
İstanbul	Acı Fest Chili & Chili Fest	Acılı Yemekler	1. Kez	13-14-15 Ekim	3 gün
Kırklareli	Yayla Bolluk, Bereket, Hasat ve Bağ Bozumu Şenlikleri	Üzüm	10. Kez	7-8 Eylül 2018	2 Gün
Kırklareli	Karahıdır Kiraz Şenlikleri	Kiraz	3. Kez	12-13 Haziran 2015	2 Gün
Kırklareli	Demirköy Çilek Festivali	Çilek	37. Kez	22-23 Haziran 2019	2 Gün
Kırklareli	Ceviz ve Bal Şenlikleri	Ceviz ve Bal	2. Kez	23 Eylül 2018	1 Gün
Kırklareli	Köy Tadında Yöresel Ürünler Festivali	Yöresel Yemekler		8-14 Mayıs 2017	7 Gün
Kocaeli	Yeşil İhsaniye Elma Festivali	Elma	27. Kez	14-15 Eylül 2019	2 Gün
Kocaeli	Uluslararası Pişmaniye Festivali	Pişmaniye	11. Kez	8 Ağustos 2019	1 Gün
Kocaeli	Altın Kiraz Festivali	Kiraz	46. Kez	15-16 Haziran 2019	2 Gün
Sakarya	Söğütlü Tarım Hayvancılık Süt Festivali	Et ve Süt	32. Kez	22-25 Eylül 2016	4 Gün
Sakarya	Sakarya Kültür, Turizm ve Fındık Festivali	Fındık	10. Kez	20-22 Temmuz 2019	3 Gün
Sakarya	Geyve Ayva Festivali	Ayva	2. Kez	13-14 Ekim 2018	2 Gün
Sakarya	Taraklı Hıdırlık Pilavı Şenliği	Pilav	Bilinmiyor	Temmuz Ayı İçerisinde	1 Gün
Tekirdağ	Boza Festivali	Boza	5. Kez	7-8-9 Eylül 2018	3 Gün
Tekirdağ	Hayrabolu Ayçiçeği Festivali	Ayçiçeği	29. Kez	16-19 Eylül 2019	4 Gün
Tekirdağ	Tekirdağ Kiraz Festivali	Kiraz	55. Kez	1-3 Haziran 2019	3 Gün
Tekirdağ	Trakya Bağ Bozumu ve Ekoloji Festivali	Üzüm	5. Kez	7-9 Eylül 2019	3 Gün
Tekirdağ	Geleneksel Ahi Evran Mahallesi Kavun Karpuz Şenliği	Kavun-Karpuz	Bilinmiyor	Ağustos Ayı İçerisinde	2 Gün
Tekirdağ	Malkara Tarım Süt Ürünleri Festivali	Tarım ve Süt Ürünleri	Bilinmiyor	Mayıs Ayı İçerisinde	1 Gün
Yalova	Geleneksel Çilek Festivali	Çilek	12. Kez	14 Mayıs 2018	1 Gün
Yalova	Balık-Ekmek Festivali	Balık	Bilinmiyor	Kasım ayı içerisinde	1 Gün
Yalova	Balık Festivali	Balık	5. Kez	2 Kasım 2018	1 Gün

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

Türkiye Gastronomi Festivalleri Yoğunluk Haritası

Türkiye’de gastronomi festivalleri çeşitli ve genele yayılmış durumdadır. Bölgelerin ve illerin meşhur ürünleri ve coğrafi işaretli ürünleri festivallere konu olmaktadır. Yukarıda verilen bulgular ışığında Türkiye genelinde 367 tane gastronomi festivali belirlenmiştir. 144 menşe adı coğrafi işaretli ürün ve 207 mahreç işaretli coğrafi ürün de Şekil 1’de gösterilen harita üzerinde yoğunluklarına göre işaretlenmiştir.

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

Türkiye’de Akdeniz Bölgesinde ağırlıklı olarak narenciye ürünlerinin festivallerinin yapıldığı görülmektedir. Bölge de 53 gastronomi festivali belirlenmiştir. Özellikle Antalya ve Mersin illerinde yapılan festivallerde narenciye ürünlerinin ağırlıklı olduğu görülmektedir. Mersin’in bir bölümünde, Adana’nın genelinde ise kebab, şalgam, şırdan gibi ürünlerin tema olduğu festivaller görülmektedir. Kahramanmaraş ilinde dondurma ve tarhana festivallerinin yer almaktadır. UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Gastronomi Şehirleri listesi içerisinde yer alan Hatay ilinde de künefe, zeytinyağı, zeytin gibi ürünlerin festivallerinin yapıldığı görülmektedir.

Doğu Anadolu Bölgesinde 25 tane gastronomi festivali belirlenmiştir. Bölgedeki festivallerin ağırlıklı olarak kaşar, bal, tulum peyniri, kayısı gibi ürünlerden oluştuğu görülmektedir. Ayrıca bölgede Tunceli, Elazığ illerinde alabalık, Van ilinde de inci kefalı balığı festivalleri yapılmaktadır. Ayrıca Malatya ve Iğdır illerinde kayısı festivallerinin yoğunlukta olduğu görülmektedir. Kars ilinde düzenlenen kaz eti festivali de bölgenin önemli festivalleri içerisinde yer almaktadır.

Güneydoğu Anadolu Bölgesinde 16 tane gastronomi festivali belirlenmiştir. Unesco Yaratıcı Şehirler Ağı Gastronomi Şehirleri listesinde yer alan Gaziantep ili de bölgede yer almaktadır. Bu sebeple festival yoğunluğu da Gaziantep ilindedir. Şehirde baklava, Antep fıstığı, kebab çeşitleri ile yapılan festivaller yer almaktadır. Adıyaman’da çiğköfte, Şanlıurfa’da isot, Mardin’de kebab çeşitleri ile yapılan festivaller bölgenin önde gelen festivalleri arasındadır.

İç Anadolu Bölgesinde 46 gastronomi festivali belirlenmiştir. Ankara ilinde yoğunluğun fazla olduğu Çubuk turşusu, Beypazarı havucu gibi ürünlerin festivallerinin yer aldığı görülmektedir. Çankırı’da kaya tuzu festivali, Kayseri’de markalaşmış olan pastırma, sucuk, mantı festivalleri, Nevşehir’de Kapadokya Bölgesinde bağ ve üzüm festivalleri bölgenin önde gelen diğer festivalleridir.

Karadeniz Bölgesinde 51 gastronomi festivali belirlenmiştir. Karadeniz Bölgesinde düzenlenen festivaller batı ve doğu bölümlerinde farklılıklar göstermektedir. Doğu Karadeniz bölümünde düzenlenen festivaller bal, çay, fındık, balık, tereyağı ağırlıklı ürünlerden oluşmaktadır. Batı Karadeniz bölümünde düzenlenen festivaller ise sarımsak, pirinç, elma ve bulgur ağırlıklıdır.

Marmara Bölgesinde 84 tane gastronomi festivali belirlenmiştir. Trakya bölümünde ayçiçeği, bağcılık, peynir ve ciğer ürünleri ile yapılan festivaller ağırlıklıdır. Çanakkale ilinde domates, peynir ve sardalya balığı festivalleri, Balıkesir’de Susurluk tostı, Susurluk ayranı, Ayvalık zeytini ve zeytinyağı, Balıkesir et festivallerinin yapılırken. Bursa’da kestane ve şeftali ürünlerinin festivalleri düzenlenmektedir. Kocaeli, Sakarya bölümünde düzenlenen festivallerin Karadeniz bölgesinde düzenlenen festivallere benzerlik gösterdiği bu sebeple fındık festivallerinin ağırlıklı olduğu söylenebilir. İstanbul, bölgenin en çok festival düzenlenen ilidir. Türkiye’nin en kalabalık ve en çok göç alan ili İstanbul’dur. Buna bağlı olarak İstanbul’a göç eden vatandaşlar, göç ettikleri bölgelerdeki festivalleri dernek, vakıf gibi kurumlar aracılığıyla İstanbul’da düzenlemektedir. Ayrıca kozmopolit bir şehir olan İstanbul’da butik ve büyük sponsorlu gastronomi festivalleri de düzenlenmektedir.

Ege Bölgesinde 59 tane gastronomi festivali belirlenmiştir. Bölgede ağırlıklı olarak ot, ot yemekleri, bağ ve sokak yemekleri festivalleri mevcuttur. Unesco Yaratıcı Şehirler Ağı Gastronomi Şehirleri listesinde yer alan Afyonkarahisar ili de bölgede yer almaktadır. Afyonkarahisar’a ait sucuk, kaymak, patates ürünlerinin festivalleri yapılmaktadır. Denizli ilinde Çal bağ bozum şenlikleri, Urla bağ bozum şenlikleri bölgenin önde gelen şenliklerindedir. İzmir ilinde festival yoğunluğunun fazla olduğu görülmektedir. Ot yemekleri, sokak lezzetleri ve sakatat ürünleri festivalleri çokça düzenlenmektedir. Manisa mesir macunu festivali, Aydın Germencik incir festivali, Bodrum mandalina festivali de bölgenin önemli festivallerindedir.

Sonuç ve Öneriler

Türkiye gastronomi mirası açısından dünyanın önemli destinasyonlarından birisidir. Bu zengin kültür ve mirasın gastronomi turizmine dâhil edilebilmesi için gastronomi festivalleri önemli araçlardır. Gastronomi festivalleri, festivalin temasını oluşturan ürün başta olmak üzere bölgenin de tanıtımı, pazarlanması, korunması ve sürdürülebilirliği için önemli durumdadır. Festivaller, bölgede ekonomik hareketlilik oluşturarak ve bölgesel göçün önüne geçerek, sosyo-ekonomik olarak katkı sağlayabilmektedir (Cömert & Özkaya, 2014).

Gastronomi festivalleri bölgeler için çekim unsuru oluşturmaktadır. Bölgede yaşayanlar ve turistler sosyal, ekonomik olarak etkileşim içinde olmaktadır. Kültürel yakınlaşma, aktarım ve tanıtım için uygun ortamlar bu sayede oluşturulabilmektedir. Destinasyonların özgün ürünleri, gastronomik kimlik oluşturulabilmesi ve markalaşma sağlayabilmesi için önemli detaylardır. Bu unsurların bir araya gelmesi gastronomi festivalleri ile gerçekleşmektedir. Destinasyon rekabetçiliği, konuk döngüsü, konuk memnuniyeti kavramlarının gerçekleşebilmesi için etkilenmesi gereken fiziki ve psikolojik güdüler gastronomi festivallerinin etkisiyle gelişebilmektedir (Barakazı & Kayran, 2019; Bormann, 2015; Gotham, 2007).

Gastronomi Festivali haritası, gastronomi festivallerini bir arada bulandıran turistlere Türkiye genelinde düzenlenen festivaller hakkında bilgi veren araçlardır. Turistler ziyaret ettikleri ya da edebilecekleri destinasyonda düzenlenen festivaller hakkında doğrudan bilgi sahibi olabilmektedir. Turistler gastronomi festivali haritaları sayesinde güzergâhta yer alan festivallere katılabilirler.

Çalışmanın konusuna ve bulgularına uygun olarak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

- Gastronomi festivallerinin sayılarının artırılması ve yılın her bölümünde yapılabilir olması önemlidir. 2023 Turizm stratejisinde yer alan turizmin 12 aya yayılması hedefine de uygun bir strateji olacaktır. Bu sayede harita üzerinde bölgelere ait daha fazla işaretleme yapılabilir ve bölgeyi ziyaret edecek turist sayısında artış sağlanabilir.
- Destinasyonlara ait yerel yemekler, bölgeye has yetişen tarım ürünleri vb. ürünlerin tespiti için yerel halk ve yerel idarelerin birlikte çalışarak festivale konu olacak ürün çeşitliliği sağlaması gastronomi festivali haritalarına eklenecek ürünler için önemlidir. Bu sayede haritaya konu edilen ürünler çeşitlendirilebilir.
- Gastronomi festivali düzenlenirken hassas ve titiz davranılmalıdır. Reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine önem verilmelidir. Aksi halde oluşacak sorunlardan dolayı festivaller iptal edilebilmektedir. Bu durumlarda haritalar güncellenmeli ve güncel festivallere yer verilmelidir. Böylece, festival olduğunu düşünüp gelen turistlerin güven kaybı yaşamasının önüne geçilmiş olunur.
- Gastronomi festivalleri, festivale konu olan ürünün ya da ürün ile birlikte tüketilen ürünlerin sağlığa zararlı ve satın alınması yaş kısıtlı olan ürünler (alkol ve tütün mamulleri) olması nedeniyle iptal edilmemelidir. Bu tür iptaller olumsuz etki yaratması beklenmektedir.
- Gastronomi festivali haritaları bölgelerin tanıtım ve pazarlamasına doğrudan etki edebilmektedir. Tur programları ve gezi turları oluşturulurken kaynak oluşturacaktır.
- Sonraki araştırmacılar için her yıl içeriği, yapılış zamanı değişebilen, sonradan eklenen ya da artık yapılmayan festivallerin güncellenmesi ve bu veri ile ilgili Türkiye Festivalleri web sitesinin kurulması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akbaba, A., & Çetinkaya, N. (2018). *Gastronomi ve yiyecek tarihi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Bakırcı, G. T., Bucak, T., & Turhan, K. N. (2017). Bölge gastronomi turizmi üzerine yöresel ürün festivallerinin etkisi: Urla örneği. *Journal of Tourism and Gastronomy*, 5(2).
- Atak, O. (2009). *Türk turizminin tanıtımında festivallerin yeri ve önemi: Antalya örneği* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul, Türkiye. Erişim: <http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/TEZ/44426.pdf>
- Büyükepeççi, B. (2019). *Gastronomi turizmi açısından Mevlevi mutfağının Konya turizmine katkısı* (Yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya, Türkiye. Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Cohen, E., & Avieli, N. (2004). Food in tourism: Attraction and impediment, *Annals of Tourism Research*, 31(4), 755-778. doi:10.1016/j.annals.2004.02.003

- Cömert, M., & Çetin, K. (2017). Gastronomi temalı yerel festivaller üzerine bir değerlendirme. *Journal of International Social Research*, 10(54). Erişim: <http://eds.a.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=6df0f8f1-2ab5-46ed-bf92-052183719f83%40sdc-v-sessmgr02>
- Cömert, M., & Durlu Özkaya, F. (2014, Kasım 13-16). *Gastronomi turizminde beslenme engelleri kapsamında vegan beslenme örneği*. 15. Ulusal Turizm Kongresi Bildiri Kitabı, Ankara, Türkiye. Erişim: https://www.academia.edu/9344157/15_Ulusal_Turizm_Kongresi_Turkiye_Bildiri_Kitabi_15th_NATIONAL_TOURISM_CONGRESS_TURKEY_Proceedings_Gazi_University_Ankara.
- Çavuşoğlu, M. (2017). Gastronomy tourism and a study on Cyprus taste festivals. *International Rural Tourism and Development Journal (IRTAD) E-ISSN: 2602-4462*, 1(2), 47-52.
- Çetin, M., Demirel, H., & Çetin, K. Gastronomi Konulu Festivaller: Türkiye Örneği. *VIII. National IV. International Eastern Mediterranean Tourism Symposium*, 19-20 April 2019 Anamur/ Mersin.
- Demirbilek, E. (2018). *Gastronomi festivallerinin başarısını etkileyen faktörler: Ege Bölgesi örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu, Türkiye. Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Doğdubay, M., & İlsay, S. (2016). *Bir iletişim biçimi olarak gastronomi konulu festivaller*. Hakan Doğdubay ve İlsay (Ed.), *Bir iletişim biçimi olarak gastronomi*. Ankara: Detay Yayıncılık
- Ekin, Y. (2011). *Etkinlik turizmi kapsamında festivaller ve Antalya Altın Portakal Film Festivali'nin yerel halk üzerindeki sosyal etkileri konulu bir araştırma* (Doktora Tezi). Akdeniz Üniversitesi, Antalya, Türkiye. Erişim: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Gürsoy, D., Kim, K., & Uysal, M. (2004). Perceived impacts of festivals and special events by organizers: An extension and validation. *Tourism Management*, 25(2), 171-181. Alındığı uzantı: <https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/S026151770300092X?token=6AE3DE021C0E4434F91259884FAFF1674E956606A72EC8B66A5127BD55D7773DBBCB418F20CC4F8F25A4FEC602BB8C1B>
- Gyimóthy, S., & Mykletun, Rj. (2009). Korkunç gıda: Turizm mirasını turizmde yemek maceraları olarak metalaştırmak. *Tatil Pazarlaması Dergisi*, 15 (3), 259-273.
- Hall, C. M., & Sharples, E. (2003). The consumption of experiences or the experience of consumptions? an introduction of the tourism of taste. In C. M. Hall, E. Sharples, R. Mitchell, B. Cambourne, & N. Macionis (Eds.), *Food tourism around the world: Development, management and markets* (pp. 1-24). Oxford: Butterworth-Heinemann.
- Kargiglioğlu, Ş., & Kabacık, M. (2017). Gastronomi turizmi kapsamında Urla Enginar Festivaline gelen turistlerin festival hakkındaki görüşleri. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 409-421. doi: 10.21325/jotags.2017.102
- Küçük, M. (2013, 14-16 Kasım). *Kültür turizmi kapsamında yer alan festival etkinliklerinin yerel kalkınmaya katkısı: Uluslararası Beyşehir Göl Festivali üzerine bir araştırma*. 1. KOP Bölgesel Kalkınma Sempozyumu Kitabı,

Konya, Türkiye. Alındığı uzantı: https://www.kalkinmakutuphanesi.gov.tr/assets/upload/dosyalar/13-kop_iunikop_bolgesel_kalkinma_sempozyum_kitabi.pdf

Tanrısever, C., & Ekerim, F. (2018, Ekim 20-22). *Tekerüstü Türk lezzetleri: “Gastrobüs”*. Uluslararası Gastronomi Turizmi Araştırmaları Kongresi Bildiri Kitabı, Kocaeli, Türkiye. Erişim: <https://drive.google.com/file/d/1Anq2Qppylm8ysV5ITFULvcXjr2RuR90a/view>

Türk Dil Kurumu. (2020). *Festival*. Alındığı uzantı: www.tdk.gov.tr.

Yeoman, I., Robertson, M., Ali-Knight, J., Drummond, S., & McMahon-Beattie, U. (2012). *Festival and events management. New York, United States of America: Routledge*.

Zavalna, S. (2019). *Ukrayna Gastronomi Festivalleri*, (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Gastronomy Festivals and Their Maps of Turkey

Fatih EKERİM

Kastamonu University, Institute of Social Science, Kastamonu /Turkey

Canan TANRISEVER

Kastamonu University, Faculty of Tourism, Kastamonu /Turkey

Extensive Summary

Turkey has an important gastronomic heritage and culture. Gastronomy festivals are important tools to include this rich culture and heritage in gastronomy tourism. Gastronomy festivals are important for the promotion, marketing, protection and sustainability of the region, especially the product that is the theme of the festival. Festivals can contribute socio-economically by creating economic dynamism in the region and preventing regional migration (Cömert & Çetin, 2017; Gürsoy vd., 2004; Küçük, 2013). Document analysis, which is one of the qualitative research methods, was applied in the research. The data required for the research were obtained from many local and foreign secondary sources. In this context, the relevant literature was examined in depth, the websites of the Ministry of Culture and Tourism, the Ministry of Industry and Trade, the websites of the municipalities, brochures were examined, and people with knowledge in the field were interviewed. Geographical Information Systems, Geographical Indications, Gastronomy Festivals, other famous dishes belonging to provinces, districts, regions and regions have been reached. For data that could not be identified, 76 institutions and individuals affiliated to local governments were called by phone, and the data were obtained through interviews. The biggest limitations of the study are the lack of up-to-date data on the websites, the lack of awareness of the festivals held in their regions by some relevant local governments, and their reluctance to share data. According to findings obtained from all sources it has been identified in Turkey's 367-gastronomy festival. It has been examined and mapped in 7 tables. Density maps were prepared with Arcgis 10.5 software, which is the most used program of Geographic Information System in map production. 207 marked geographical geographical indication products in Turkey, 144 appellations of origin of the product is determined. It is seen that festivals of these products are also held.

Turkey is seen mainly in the Mediterranean region, where the festivals of citrus products. 53 gastronomy festivals have been determined in the region. It is seen that citrus fruits are predominant in festivals held in Antalya and Mersin provinces. In a part of Mersin, and in Adana, there are festivals where products such as kebab, turnip, şırdan are the themes. Ice cream and tarhana festivals take place in the province of Kahramanmaraş. It is seen that festivals of products such as künefe, olive oil and olives are held in the province of Hatay, which is included in the list of UNESCO Creative Cities Network Gastronomy Cities.

25 gastronomy festivals have been determined in the Eastern Anatolia Region. It is seen that the festivals in the region mainly consist of products such as cheddar, honey, tulum cheese and apricot. In addition, there are trout festivals in Tunceli, Elazığ provinces and pearl mullet festivals in Van. In addition, it is seen that there are apricot festivals in Malatya and Iğdır provinces. The goose meat festival held in the province of Kars is also among the important festivals of the region. 16 gastronomy festivals have been determined in the Southeastern Anatolia Region. The province of Gaziantep, which is on the list of Unesco Creative Cities Network Gastronomy Cities, is also in the region. For this reason, the festival density is also in Gaziantep. There are festivals with baklava, pistachio and kebab

varieties in the city. Festivals with varieties of cigkofte in Adıyaman, isot in Şanlıurfa and kebab in Mardin are among the leading festivals of the region.

46 gastronomy festivals have been determined in the Central Anatolia Region. It is seen that there are festivals of products such as Çubuk pickle, Beypazarı carrot, where the density is high in Ankara. 51 gastronomy festivals have been determined in the Black Sea Region. Festivals held in the Black Sea Region differ in the western and eastern parts. Festivals held in the Eastern Black Sea region consist of products based on honey, tea, hazelnuts, fish and butter. Festivals held in the Western Black Sea region are mostly garlic, rice, apple and bulgur.

84 gastronomy festivals have been determined in the Marmara Region. Turkey's most populous and most receiving provinces of Istanbul. Accordingly, citizens immigrating to Istanbul organize the festivals in the regions they migrated to in Istanbul through institutions such as associations and foundations. In addition, boutique and large sponsored gastronomy festivals are also held in Istanbul, a cosmopolitan city. 59 gastronomy festivals have been determined in the Aegean Region. There are mainly herb, herb food, vineyard and street food festivals in the region. Afyonkarahisar, which is on the list of Unesco Creative Cities Network Gastronomy Cities, is also located in the region. Festivals of sausage, cream and potato products of Afyonkarahisar are held. Çal vintage festivals in Denizli province and Urla vintage festivals are among the leading festivals of the region. It is seen that the festival density is high in İzmir province. Herb food, street food, and offal products festivals are widely held. Manisa mesir paste festival, Aydın Germencik fig festival and Bodrum tangerine festival are among the important festivals of the region.

Gastronomy Festival map, tourists who take a combination of gastronomy festivals are tools that provide information about festivals held throughout Turkey. Tourists can get direct information about the festivals held in the destination they visit or will be visiting. Tourists can participate in the festivals on the route thanks to the gastronomy festival maps.

The following recommendations have been developed in accordance with the subject and findings of the study. Local food belonging to the destinations, agricultural products unique to the region, etc. For the products to be added to the gastronomy festival maps, it is important that local people and local administrations work together to provide a variety of products that will be the subject of the festival. While organizing the gastronomy festival, sensitive and meticulousness should be exercised. Gastronomy festival maps can directly affect the promotion and marketing of the regions. It will be a resource when creating tour programs and sightseeing tours.